

TISZÁNTUL

POLITIKAI LAP

IV. évfolyam

Debrecen, 1936. október 25

44. szám

Az alispáni szék üres... volt

Irta: Kövendy Gyula

Szabolcsvármegye őszi rendes közgyűlését október 13-án tartotta. Megemlékeztünk annak legfontosabb tárgysorozati pontjáról, az alispán választásáról. Az alispán választás eredménye olyan előnyös megyei közhangulatot teremtett, mint amint az országos hangultra a kormányváltás eredményezett.

Megyénkben azonban más volt az előzmény, mint az országos politikában. Az alispáni székben egy olyan férfi távozott Virányi Sándor személyében, aki iránt a megye közvéleménye a legnagyobb bizalommal, ragaszkodással és szeretettel viseltetett. Eppen ezért nehéz volt méltó utódról gondoskodni, s azt hiszem, hogy valóban isteni gondviselés vezette a törvényhatóság tagjait, amidőn Virányi Sándor távozásával maga után hagyott nagy űrt dr. Borbély Sándor megválasztásával igyekezett betölteni. Azt hiszem méltán reméljük, hogy új alispánunk elődjének méltó utódja lesz.

A közgyűlés tárgysorozatának előkészítésénél azonban megállított az, hogy az alispáni szék üres volt. Egyedül a 3. pont, amely szerint a törvényhatósági bizottság egy örökös tagsági helyének választás utján történő betöltéséről kellett döntenie, találkoztott teljes helyesléssel, amennyiben az előadói javaslat szerint éppen az előbb vázolt nagy érdemeire való tekintettel, az örökös tagsági helyre Virányi Sándor lett javasolva. Ez a közgyűlés tagjainak nagy helyesléssel találkozott s örömmel adott kifejezést egyhangú választásával Virányival szembeni elismerésének érdekében gazdag közérdekű munkásságáért.

A tárgysorozat 8. 14. és 15. pontjaként kitűzött tárgyak joggal tarthattak volna számot a közgyűlés érdeklődésére, de sajnos a közgyűlési tagoknak csak egy kis töredéke maradt a közgyűlési teremben. A fent említett három tárgysorozati pont közül először a 14. pont tárgyalatott, ami szó szerint így szólt: „Zemplén vármegye közönségének a gazdasági hitelélet rendezése tárgyában hozott s hasonló állásfoglalás céljából megküldött határozata.” Aki csak egy kissé is figyelmesen elolvasta a tárgysorozatot, meg kellett állapítania, hogy ez egy igen lényeges kérdés, hiszen ennek rendezetlen volta nagyban előidé-

Dr. Hegymegi Kiss Pálnak és társainak hajdúvármegyei törvényhatósági bizottsági tagságát is igazolta a közigazgatási bíróság

Csak nemrég számoltunk be arról, hogy a közigazgatási bíróság minthogy a debreceni igazolóválasztmány megemmisítette Hegymegi Kiss Pálnak városi törvényhatósági bizottsági taggá való megválasztását, megemmisítve az igazolóválasztmány határozatát, érvényre emelte dr. Hegymegi Kiss Pál városi törvényhatósági bizottsági tagságát.

Jelezte már a „Tiszántul”, hogy a közigazgatási bíróság dr. Hegymegi Kiss Pálnak és társainak vármegyei törvényhatósági bizottsági taggá való megválasztását is érvényre emelte.

Ennek az egyébként nagyon érdekes s szenzációs megállapítást tartalmazó közigazgatási bírósági ítéletnek az előzménye a következő:

Dr. Hegymeginek és társainak törvényhatósági bizottsági tagságát azért semmisítette meg Hajdúvármegye igazolóválasztmánya, mert a választás ellen felszólaló vitéz Császy Elek (akkor még NEP élharcos) tanító által bejelentette 7. majd további 10, tehát 17 tanúnak a vallomása alapján, noha Hegymegi és társai 7882 szavavetőséget nyertek, azt állapította meg az igazolóválasztmány, hogy a Függelék Kisgazdapárt megtevesztette és a szavazásnál szabadakaratukat befolyásolta a választóknak azzal, hogy a szavazólapokra ráírta azt, hogy „Szavazólap”

Dr. Hegymegi Kiss Pál, Mádéfalvi Zöld Aladár és társaik feleb-

bezéseikben rámutattak, hogy az igazolóválasztmánynak 1935 január hó 21-én tartott ülése határozatképtelen volt, az ülési jegyzőkönyv szerkesztése, hitelesítése körül szabálytalanság, sőt visszaélés történt (így az ülésen megjelentnek szerepeltették Meissner Karoly igazolóválasztmányi tagot is, jóllehet távol volt s nevét utólag húzták ki a jegyzőkönyvből) s az igazolóválasztmánynak nem volt joga kétser határozni ugyanazokban az ügyekben.

A felelősségre megállapította a közigazgatási bíróság, miszerint nem vitás az, hogy az 1935 január hó 21-re egybehívott igazolóválasztmányi ülés nem volt határozatképes, ennek dacára a megjelentek a tárgysorozatra kitűzött összes ügyeket letárgyalták, azokban határozatot is hoztak és a határozatképtelenségre — kétségkívül felületességéből — már csak a jegyzőkönyv hitelesítése után jöttek rá.

Megállapította a bíróság, hogy a szóbanlevő választás alkalmával használt azok a szavazólapok, amelyek a „szavazólap” szó s rá volt nyomtatva, törvényes alapon nem kifogásolhatók, mert azoknak használata a titkosság megsértését nem eredményezhette és senkit meg nem tévesztethetett.

Igaz ugyan, hogy Pucok János, Szilágyi Sándor, Kovács István tiszacsegei lakosok vallottak, hogy „ők és a szavazóknak egy nagyobb csoportja” csak megtevesztés folytán szavaztak ezekkel a szavazó-

lapokkal, Bartha György tiszacsegei főjegyző pedig azt adta elő, hogy meggyőződése szerint a választók 100. százaléknál hitelt talált az a megtevesztő agitáció, hogy csak a kifogásolt szavazólapokkal lehet csak érvényesen szavazni, s igaz ugyan, hogy Balla István tanító balmazújvárosi, Nagy János községi főbíró, Mészáros Péter, Herbák Ferenc és Urbán György egyeki lakosok hallomásból tudják, hogy a független kisgazdapárt kortesei összeszedték az egységes párt szavazólapjait s helyettük a kisgazdapárt lapjait adták a szavazóknak, mindazáltal a vizsgálat eredménye szerint csak három szavazót sikerült megtevesztetni s így a független kisgazdapárt javára mutatkozó 7882 szavazat többség előállításánál a vitatott megtevesztés eredményre semmiképp nem juthatott.

Ennek következtében a választás eredményének megemmisítésére és az új választások elrendelésére érvényes ok fennt nem forgott.

Amidőn a közigazgatási bíróság ítéletét mély tisztelettel vesszük tudomásul, rá kell mutatnunk arra, hogy a NEP élharcos rendszernek most sem sikerült, hogy a mi szeretett Hegymegi Pali bátyánkat Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságából kihóhérolja. Baráti jobbnak nyújtva Pali bátyánk felé a latin klasszikussal köszöntjük ez alkalommal is: „Sub pondere crescit palma!

zője a mai gazdasági válságnak. Az előadó egészen röviden napirendre térést javasolt a kérdés felett. Meglepetéssel hallottam a javaslatot s a magam részéről részletesebb tájékoztatást kértem, mert lehetetlennek tartottam, hogy ilyen egyetemes gazdasági kérdésben a szabolcsmegyei közgyűlés egyszerűen napirendre térjen. Midőn ez előadó a kérdést részletesebben ismertette, kitént, hogy a tárgysorozatban feltüntetett nagyszámú kérdés helyett egy kevésbé fontos kérdésben történt a közgyűlés megkeresése.

A 15. tárgysorozati pont „Debrecen sz. kir. város közönségének a mezőgazdasági érdekeket érintő kérdések tárgyában hozott s ha-

sonló szellemű állásfoglalás céljából megküldött határozata”. Az előadói javaslat ismét napirendre térést ajánlott, s ugyan csak ez a sorsa a 8. pontként szereplő „Bács Bodrog vármegye közönségének a bortermelési adó létesítésére tárgyában hozott s hasonló szellemű állásfoglalás céljából megküldött határozata” nak is.

Minden pontnál ellenvéleményemnek adtam kifejezést, s indítványoztam, hogy ezeket a fontos agrár kérdéseket érintő javaslatokat tegyük magunkévá, de eredménytelenül.

Ugyancsak ilyen mostoha sors jutott osztályrészül egy sajtó magam által beadott, s a tárgysorozat 26. pontjaként felvett... „a me-

zőgazdasági alkalmazottak nyugdíj és betegségi segélyezési kérdésének rendezése tárgyában” beadott indítványomnak is. Csak igen megnyirbálva fogadtatott el az előadói javaslat szerint.

Mindezek a kérdések egy kimondottan mezőgazdasági vármegyei közgyűlése előtt sokkal nagyobb érdeklődést kellett volna, hogy kiváltanak, s az előkészítés fogytékos voltánál méltóságul azt találok, hogy az alispáni szék üres volt, mert ilyen még nem ért és sem Virányi Sándor dr alispán alatt hiszem, hogy nem fordulhat elő.

A katolikus nagygyűlés egyik szónoka óva intette a kormányzati

szellemet attól, hogy a hangoztott jelszavak nemcsak spanyol falat képezzenek, hanem a keresztény, nemzeti szociális és agrár szavak megfelelő tartalommal is birjanak.

Ebből a szempontból a közgyűlés lefolyása joggal ad aggodalomra okot.

Javult a szeptemberi külkereskedelmi forgalom

Szeptember havi külkereskedelmi mérlegünk 20,700,000— pengő kiviteli többlettel zárult, miután a behozatal értéke 33,700,000 pengő, a kivitel értéke pedig 54,400,000 pengő volt. — Ez az eredmény az előző évvel szemben jelentős haladást mutat, mert tavaly szeptemberben 33,000,000— pengő volt a behozatal és 42,400,000 pengő a kivitel értéke, — a többlet tehát 9,400,000 pengő volt.

Az ezévi behozatalban a múlt évihez képest nagy mértékben emelkedett a tengeri, a bárdolt és fűrészelt, nyers épület és szerfa, a nyers ásványolaj, a nyers pamut, a gépek és készülékek importja, viszont az előző év megfelelő időszakához képest lényegesen kevesbedett a nyers és fésült gyapju és gyapjufonal behozatala.

Kivitel szempontjából azonban jelentős mértékben emelkedett a buza, friss hus, szarvasmarha, friss gyümölcs, vaj és vasuti vagonok exportja, de lényegesen csökkent a disznósír és szalonna, olajmagvak és maláta kivitele. Az év első kilenc hónapjának tehát ez a külkereskedelmi mérlege:

Behozatal 322,400,000 pengő (a múlt évben 267,400,000 pengő) —
kivitel 361,300,000 pengő (a múlt évben 299,100,000 pengő), aktívum 38,900,000 pengő (a múlt évben 31,700,000 pengő).

Kiterjesztették a falusi kis házak adómentességét az iker kis házakra is

Az az állandó házadómentesség, amelyben az egy szoba-konyhás falusi házak nagyrésze félvvel ezelőtt részesült, nagy hasznára vált a kisembereknek. A pénzügyminiszter most ezt a kedvezményt kiterjesztette a társtulajdonban álló olyan egybeépített kis házakra is, amelyek két, egyenkint egy szobából és legfeljebb egy mellékhelyiségből álló lakást foglalnak magukban, ha a ház közös tulajdonban van, s ez a tulajdonhányadrész a telekkönyvben is fel van jegyzve, végül ha a résztulajdonosok mindegyike megfelel a rendelkezésben előírt összes egyéb feltételnek.

Ehhez az üdvös és hasznos szociális intézkedéshez csak annyi hozzátenni való van, hogy ez az érintettség akkor is kiterjesztessék a kisemberre, ha szoba-konyhás lakást bérbeadja. Sokszor megessék ugyanis, hogy ezek a szegény emberek főként nyáron, egy faskamrába költöznek, vagy egy nyitott szinbe alusznak, s lakásukat bérbeadják, hogy pár pengőt keressenek. Ilyenkor a hatóságok könyörtelenül kivetik a házbéradó, vagy valamilyen régebbi adótarozás miatt letiltják a lakbért. Miután az ismertett rendelet intenciója a kisember védelme, ezt a védelmet ki kell terjeszteni olyan esetekre is, amilyenre a kormányzat a rendelet kibocsátásakor nem gondolt, vagy nem gondolhatott.

Szabolcsi Központi Tejszövetkezet

Vaja Sajtja Vezet

„Dissza kell állítani a jog, a törvény és a tisztesség uralmát”

— mondotta Eckhardt Tibor —

Vasárnap beszámolót tartott Nagybaracskaán Moizes János kisgazdapárti országgyűlési képviselő. A beszámolón résztvett Eckhardt Tibor is. Moizes beszédében a Darányi-kormányral foglalkozva kijelentette, hogy az új kabinet programjában nincsenek nagy tervek új, ezredévek, de annál több a lojalitás.

Ezután Eckhardt Tibor mondott beszédet. Előjárójában arról szólott, hogy bekövetkezett a rendszerváltozás, a diktatórikus törekvések nyilvános csődje. Örömmel fogadja Darányi programját, amelynek minden szavát aláírja, de szeretné, ha a programot meg is valósítanák.

— Nem kérünk a hatalomból — hangoztatta Eckhardt —, mert ez a párt soha többé nem fog hitelbe politizálni. Sürgősen vissza kell állítani a jog, a törvény és a tisztesség uralmát. Enélkül nem lehet megegyezésről beszélni. Hiába egyezik meg a miniszterelnökkel, ha a vidéki kiskirályok az árokba tiporják a törvénytiszteletet. A legfontosabb kérdés a titkos választójog, emellett minden más problémát félre kell tenni.

Beszéde után arra kérte a népet Eckhardt, hogy legyen türelmes a

provokációkkal szemben is.

Eckhardt Tibor után Czirják Antal és Dinnyés Lajos beszélt, majd Horváth Zoltán a dömping sajtóval foglalkozott.

— A kormány bérsajtóját — mondotta többek között — az adózók pénzén tartják fenn azért, hogy a nép lelkét megmérgezzék és kormányimádatra szoktassák a rómegeket. A dömpingsajtó ügyét most vetkőztetik pörére, most derül majd ki, honnan tudják a havi 50—60 ezer pengős ráfizetést ki egyenlíteni. A dömpingsajtó érdekében hozányultak ahhoz is, amihez nem lett volna szabad, szerinte a főváros költségvetésében számtalan rejtett tétel van, amely a dömpingsajtót szolgálja. Azért kell a sajtó és a gyülekezési szabadság, hogy az ilyen fizetett bérsajtó ne mérgezze meg az országot.

Friedrich István a titkos választójogot követelte beszédében. Lelkes volt a garai gyűlés is. Itt is felszólalt Eckhardt Tibor. Hangoztatta, hogy erős kormányra van szükség, de ez a kormány ne legyen erőszakos. A kisgazdapárt ki akarja kerülni a nemzetiségi és a felekezeti viszályokat, mert nem ismer különbséget nemzetiségek és felekezetek között.

Dr. Sőregi János lett a Déri Múzeum igazgatója

Dr. Baltazár Dezső püspök és Gömbös Gyula emléke

Debrecen város törvényhatósági bizottsága hétón délután közgyűlést tartott. A közgyűlést az elnöklő főispán nyitotta meg, aki megnyitójában kegyeletes emlékebeszédet mondott a nem régen elhunyt Baltazár Dezső ref. püspökről, majd kegyeletes szavakkal parentálta el Gömbös Gyula miniszterelnököt.

Ezután sor került arra az indítványra, melyet Deák István és társai nyújtottak be és amelyben azt kérték a közgyűléstől, hogy vizsgálják felül az ohati bérletek ominózus ügyét, melyről a „Tiszán-

tul” is megemlékezett. A közgyűlés csodálatosképen nem találta szükségesnek az önnálló indítvány tárgyalását.

Majd az Ecsedy István dr. múzeum igazgató elhalálozásával megüresedett Déri Múzeum igazgatói állást töltötték be. Három pályázó adta be pályázatát, de a közgyűlés óriási többséggel Sőregi János dr. választotta meg és így ő lett a Déri Múzeum igazgatója. Majd sor került 11 kisebb városi állás betöltésére.

Ezután rátértek a tárgysorozat többi pontjainak tárgyalására.

15.000 magyar paprika-mintát osztottak szét ingyen a berlini szakácsipari kiállításon

A német konyha tudválevőleg borssal fűszerezi az ételt és ritkán használ paprikát. A magyar paprika megkedveltetésére kitűnő alkalom volt az október 7—18-ika között lezajlott berlini nemzetközi szakács, cukrász, sütő- és vendéglőipari kiállítás, amelyre Budapestről a legkitűnőbb magyar szakácsok utaztak föl, hogy készítményeikkel megkedveltessék a magyar konyha pompás ételeit. Ez a legteljesebb mértékben sikerült is, mert amíg egyes nemzetek konyhái csak egy napig lehettek üzemben, a magyar konyhában a kiállítás egész tartama alatt főztek s az érdeklődők ezrei kóstolták meg a magyar ételkülönlegességeket, amelyeknek a jellegzetes fűszere természetesen a paprika. A Magyar Fűszerpaprikát Értékesítő Központi Szövetkezet látta el a kiállítást magyar vendéglő konyháját a legjobb minőségű idei új paprikával s a kiállítás látogatói között 15 000 csomag paprikamintát osztott szét izléses csomagolásban, ételreceptekkel együtt, hogy a németek és egyéb nemzetiségű látogatók ott is kipróbálhassák a számukra addig ismeretlen magyar fűszerpaprikát.

Sirkövek

műköből és termésköből
elsőrendű kivitelben
olcsón kaphatók a

Debreceni Műkögyár Rt.-nál

Füredi ucca 2.
Erdőbényei fekete andesit sirkövek kizárólagos képvisetete.

— Filleres gyors indul vasárnap Tokajba a tokaji Szüreti Hétre. — A vonat indul Debrecenből reggel 7 óra 1 perckor, Tokajba érkezik 8 óra 36 perckor. Tokajból visszaindul 18 óra 45 perckor. Debrecenbe érkezik 20 óra 16-kor. A menetérti jegy ára a szüreti belépővel és borkóstolóval együtt 2 pengő 60 fillér. Jegyek válthatók MÁV Menetjegyirodában.

Férfi

kalapok 6.80-161
divatíngek 4.50-161
bélelt bőrkesztyűk 4.50-161
meleg pulover 3.50-161

WERNER

uri divatüzletében, Debrecen

Szövetet, selymet nagyválasztékban, olcsón a Klein Divatházban vásárolhat

Néhány tájékoztató ár:

Gyapju angóra	1.98	Divatszövésű m. selyem délutáni ruhára	3.20	Pyjama flanell	0.58
Dívatos gyapju szövet	2.60	Satin m. selyem pongyolára	2.95	Pongyola flanell	1.28
Kockás ruha szövet	1.68	gyönyörű mintákban	2.95	Dűftin szép mintákban	1.88
Marocain divatszövetben	1.98	Crepe satin újszínekben	2.95	Fehérnemű m. selyem	1.35
Téli kabát szövet 140 cm széles	5.90				

Különleges szép francia bársonyok, délutáni és estélyi ruhára, valamint a legújabb és különleges estélyi és délutáni divatselymek, angol és francia kabát kostüm és ruhaszövetek nagy választékban, szolid áron!

Eredeti angol és kiváló hazai minőségű férliruhaszövetek nagy választékban,

A méhek hideg telet jósolnak

Az október 25-ikét követő hét Herschel csillagász szerint: hosszúságos esők, a hónap utolsó két napja szeles. A százéves naptár tapasztalatai szerint borús idő lesz az egész hónapban.

Egy méhészt olvasónk írja, hogy a méhecskéék az idén sokkal korábban ragasztják be viaszokkal a kaptár hézagait, mint más években, sőt a kaptár bejáratát is le ragasztják, csak egy vékony kis nyílást hagynak, ami azt jelenti, hogy a méhek nagyon kemény telet jósolnak.

Megfelebbezik Debrecen város költségvetését

A költségvetés részletes vitája alatt mint azt máshelyen jelentjük a főispán Vásáry István dr. ny. polgármestertörvényhatósági bizottsági tag felszólalása alatt klotúrt alkalmazott, ami miatt lehetetlenné vált az egyes rész bírálata. Mint kiszivárgott hírek mondják ez a klotúr alkalmazása cseppet sem váltott ki jó véleményt, még napkorokban sem. Mint értesülünk a város költségvetése ellen egypár bizottsági tag fellebbezéssel foglalkozni és így könnyen megesik, hogy a költségvetést a belügyminiszter nem fogja jóváhagyni.

Trafikörökösödést kérnek a hadirokkantak

Eddig az volt a helyzet, hogy ha egy dohányáruda engedélyese elhalt, az engedély gazdátlanul vált s újabb pályázat útján döntöttek el, ki kapjon azon a helyen új engedélyt. Az engedélyes hátramaradtjai méltányosságból megkaphatták ugyan az engedélyt, de sajnos, sokszor nem a méltányosság döntött, hanem egyéb körülmények.

A hadirokkant trafikosok most azt a kérelmet intézték a Baross Szövetséghez, járjon közbe, hogy a minisztérium a trafikjoggal bíró hadirokkantak hátramaradtjai érdekében vezesse be a trafikengedély örökösödési rendszerét. A szövetség a kérelmet magáévá tette és ilyen értelemben intéz feliratot a kormányhoz. A magunk részéről mi is helyesnek és méltányosnak találjuk a kérelmet, azonban csak bizonyos korlátozással, hogy t. i. csak a közvetlen leszármazottak, vagy ilyenek hiányában, a testvérek örökölhessék az engedélyt, mert az örökösödésnek korlátlanul való kiterjesztése sokkal nagyobb igazságtalanságot szülne, mint amilyenek a jelenlegi rendszer mellett esetleg előfordulhatnak.

Színház hajduböszörményben

Szalay Károly színházgató kapta meg azt a színházterületet, melyhez Hajduböszörmény városa is tartozik. Szalay Károly színházgató és társulata november 1-én vonul be Hajduböszörménybe. A színház a hajdúvárosban két hónapig tart. Hajduböszörményben nagy érdeklődéssel várják a színház bevonulását. — A színháztagok agilis titkára már megérkezett és hozzákezdett a bérletek gyűjtéséhez.

Vádelejtéssel végződött Vincze Sándor és 14 társa ellen indított hatóság előtti rágalalmazási per

Az ismeretes debreceni élharcos sajtó nagy üdvölgással tette közzé, hogy Vincze Sándor és 14 társa bocsánatot kért Harsányi Béla balmazújvárosi főjegyzőtől s ennek következtében szent lett a béke Balmazújvárosban. Lássuk ezt a tárgyalást a valóság tükrében.

Vincze Sándor és 14 társa mindnyájan balmazújvárosi községi képviselőtestületi tagok állottak vádlottakként a debreceni bíróság előtt. Az volt ellenük a vád, hogy a képviselőtestületi határozat ellen beadott fellebbezésben Harsányi Béla főjegyző terhére becsületsértést és rágalalmazást követtek el.

A főtárgyaláson megjelentek a vádlottak és megható látvány volt a 15 büszke magyar sorfala, akik kötelességük becsületes teljesítése miatt kellett a bíróság elé állni. Ennek a sokgyermekes, harcteret járt, becsületes, öntudatos magyarnak az volt a vétke, hogy folyó év elején egy községi képviselőtestületi gyűlésen azt indítványozták, hogy Harsányi főjegyző ellen indítsák meg a fegyelmi eljárást azért, mert sok olyan panasz van a főjegyző ellen, amit csak egy fegyelmi eljárás során lehet tisztázni. A képviselőtestület NEP-többsége ezt az indítványt leszavazta, de a mi 15 magyarunk fellebbezést nyújtott be a megye kisgyűléséhez és úgy látszik, hogy ebben a fellebbezésben olyan dolgokat szegtek le, ami elevenjén találta a főjegyző urat és amelyért ő bírói uton keresett elégtételt. Ez a remélt elégtétel azonban elmaradt, mert a vádlottakkal szemben a vádat el ejtette a kir. ügyész.

A vádlottak személyi adatainak felvétele után, mielőtt az ügy érdemi tárgyalásába fogott volna a bíróság, a tanácselnök a vádlottakhoz szólva, rámutatott arra a nagy fontosságú kérdésre, amely szükségessé teszi a falu népének és a vezető közigazgatási tisztviselőnek harmonikus együttműködését, egymásnak kölcsönös és békés megértését és támogatását, majd felhívta a perben álló feleket a kibékülésre.

Vincze Sándor, a kitűnő képességű megyebizottsági tag, válaszolt a tanácselnök szavaira és kifejtette, hogy ők mindazt, amit tettek, nem bosszúból, nem haragból és nem személyek ellen tették, ha tehát nincs harag, nincs miért kibékülni. Ők a beadványukban Harsányi Bélát nem sértették meg, ők csak hivatásszerű jogaikat és kötelességüket gyakorolták akkor amidőn mint községi bizottsági tagok fellebbezést nyújtottak be egy olyan ügyben, amelyben sem az előjárásból, sem az alispántól, sem a belügyminisztériumtól kielégítő és megnyugtató választ mind a mai napig nem kaptak.

Mivel ők beadványukban tényeket állítottak, amit teljes egészében most is fenntartanak és amelyek valóságok, így ezen valószínűk állítása rágalalmazásra alkalmas nem lehet. Egyébként ők hajlandók állításaik valódiságát bizonyítani és a tárgyalás lefo-

latásától nem hogy vissza nem riadnak, de óhajtják is azt, mert a közigazgatási hatóságok előtt el nem nyert jogszolgáltatást itt a bíróság előtt óhajtják megkapni.

De mégis, hogy bizonyosságát adják annak, hogy a közérdekben a békés egyetértés mennyire fontosnak tartják, hajlandók sajnálkozásukat kifejezni affelelt,

de csakis affelelt, hogy Harsányi Béla a beadványban foglaltakat magára nézve mégis sértőnek találta

és kijelentik, hogy ők sérteni nem akartak. Ellenben a beadványban foglaltakat maradék nélkül fenntartják és az ügy közigazgatási vonatkozású precíz elintézéséhez továbbra is ragaszkodnak.

A tanácselnök ezután Harsányi főjegyző jogi képviselőjéhez, dr. Rásó Sándorhoz fordult, nyilatkozatokért. Rásó Sándor minden feltétel nélkül elfogadta ezt a mit sem mondó és a vádlottak állításait egyáltalán nem enyhítő és meg sem változtató sajnálkozó kijelentést elégtételül.

Ezek után érdekes fordulatot vett a tárgyalás.

A vádlottak ügyvédje, dr. Csíha Endre emelkedett ekkor szólfára és bejelentette, hogy a vádlottak csak az esetben mehetnek bele egy ilyen megoldásba és csak akkor állanak el a bizonyítás lefolytatásától, ha a most tárgyalt ügy ikerestvérét, egy ugyancsak Vincze Sándor és Vigh Gyula községi számvevő ellen folyamatban lévő sajtórágalmazási pert is tárgyalás alá veszi a bíróság és mint ezzel szorosan összefüggő ügyet egyidejűleg szintén letárgyalja.

A bíróság rövid tanácskozás után felfüggesztette a tárgyalást és az ügy iratait áttanulmányozás végett lekérte, mivel ebben az ügyben csak november hónapra volt tárgyalás várható.

Ezt a sajtórágalmazási pert ugyancsak Harsányi Béla indította Vincze Sándor és Vigh Gyula ellen a "Tiszántul" 1936. március 15-iki számában közzétett cikkért, amelyben 12-14.000 pengő sor-sáról volt szó.

A tárgyalás felfüggesztése alatt lázas tárgyalások folytak a folyókön az ellenfelek ügyvédjei és Vigh Gyula számvevő között, aki emiatt a sajtóper miatt már a hatodik hónapja van az állásától felfüggesztve.

Vigh Gyulát dr. Rásó Sándor több ízben félrevonta és élénk gesztusokkal kísért hosszú tárgyalásokat folytatott vele.

Csaknem két órai megszakítás után a tanácselnök jelt adott, hogy a félbehagyott tárgyalást folytatja a bíróság.

A világos látású és nyílt eszű Vigh Gyula lépett a bírói emelvény elé, aki előtt ismertette a tanácselnök az ellene irányuló vádat és felhívta, hogy nyilatkozzék a vádra. Nevezett a következőket adta elő:

"Magamat bűnösnek nem érzem, mivel az újságcikket nem én írtam, ezért tehát énfelelősségre vonható sem vagyok. Én a cikket csak helyesirási szempontból korrigáltam és Vincze Sándor felkérésére eljuttattam a "Tiszántul" szerkesztőségébe. Ha nem én írtam a cikket, akkor én nem is sérthettem, tehát én elégtételt sem adhatok. Ha ellenben a főjegyző ur mégis azon cselekményemért, hogy a cikket a szerkesztőségbe eljuttattam és így elősegítettem azt, hogy a cikk napvilágot lásson, megbántva, vagy sértve érezné magát, úgy efelett, de csakis efelett hajlandó vagyok sajnálkozásomat kifejezni és

a cikk közzétételében való segédkezésemért tőle bocsánatot kérn.

Majd Vincze Sándor így nyilatkozott:

"Én az újságcikkben Harsányi Bélát nem sértettem meg, amit leírtam, az mind való tény és mind azt tovább is fenntartom és a cikkbeli állításaimat sem vissza nem vonom, sem meg nem változtatom, sem Harsányi Bélától bocsánatot nem kérek. Azt ellenben kijelentem, hogy én a cikket sérteni nem akartam, de ha Harsányi főjegyző ezt magára nézve sértőnek találta, úgy efelett sajnálkozásomat fejezem ki."

Miután a sértett ügyvédje fenti nyilatkozatokat elégtételül elfogadta, így a kir. ügyész a vádlottakkal szemben a vádat elejtette.

A balmazújvárosi közvéleményt nagyon érdekli, hogy mi rejlik ennek a nagy durrallal megindított ügynek a háttérében és hogy miért elégedett meg Harsányi Béla egy ilyen sovány sajnálkozás kifejezéssel.

Igy fest az élharcos sajtó útján nagy zajjal bejelentett bocsánatkérés a valóságban.

— Szomjas Gusztáv, szabolcsi földbirtokos. Debrecen sz. kir. város és Hajdúvármegye volt kormánybiztos főispánja egy nyíregyházi szanatóriumban szerdán elhunyt.

Magyar szénre és fára kitűnő a

"KALOR" kályha

Kapható:

SESZTINALAJOS
vasnagykereskedésében Debrecen

SZABOLCSI HÍREK IIIIII EGY MONDATBAN IIIIII

— Klein Adolfot, a nyiregyházi burgonyakereskedők Országos elnökévé választották.

— Szetey Lajos szabolcsvármegyei számvizsgálót hivatali sikerkasztásért a nyiregyházi törvényszék három és féleves fegyházra ítélte.

— Rick Ernő nyug. m. kir. gazdasági felügyelő 63 éves korában elhunyt.

— Nyiregyházán a Bessenyei téren a kisvasut tehervonata szombat délben tolatás közben elgázolta özv. Nemes Józsefné 67 éves napszámosnót, aki a kórházba szállítás után pár perc múlva meghalt. Ez az eset legyen intő példa a Nyiregyházára érkező vidékieknek is, mert a Bessenyei tér rendezetlen piaci és közlekedési forgalma állandó életveszélyt rejt minden ott megforduló ember számára.

— A Nyiregyházi Gazdaszövetség új zászlóját vasárnap avatták fel díszes ünnepség keretében. Az avató beszédet Szohor Pál mondotta. A szép zászló rajzát gazdasági, Veczán József gimnáziumi tanuló tervezte.

Országos vásárok a Tiszántulon és a szomszédban

- Okt. 26. Héjduzoboszló, Kisvárd, Mándok.
Okt. 27. Balkány.
Okt. 28. Erdőbénye.
Okt. 29. Téglás.
Nov. 2. Baktalórántháza, Nyiradony, Szerencs.
Nov. 3. Nagykálló.
Nov. 4. Kaba.
Nov. 9. Rakamaz, Tiszacsege.
Nov. 12. Hajdudorog, Nyirbátor, Püspökladány.
Nov. 16. Hajduböszörmény, Mátyásfalva.
Nov. 19. Ujfehértó.
Nov. 20. Csenger.
Nov. 23. Tarcal, Vámospercs.
Nov. 26. Bodrogkeresztúr, Tiszalök.
Nov. 30. Mándok, Kölcse.

Hajdúvármegye kisgyűlése nem engedélyezte, hogy Müller Antal malma kapja a hadházi cserélőtelepet

Hajdúvármegye kisgyűlése a napokban tárgyalta le azt az ügyet mely Hajdúhadházon annyi nyugtalanságot okozott. Müller Antal községi főbíró malomtulajdonos a régi cseretelepet becsukta és a képviselőtestülettel a saját maga malmanak kért egy cseretelepet. Az ügyet a napokban tárgyalta Hajdúvármegye kisgyűlése és úgy határozott, hogy Müller Antal malma részére nem engedélyezi a cseretelepet felállítását.

Uri közönség bevásárlási helye

Kőrösi és Nagy Debrecen, Ferenc József ut 38

Kül- és belföldi női- és férfi szövetek, divatselymek nagy választékban, előnyös árban

A biztosítási intézetek életbiztosítási díjhátralékaikat részben vidéki építkezésekbe fektetessék

Az oly rövidéletű iparügyi minisztérium nemrégiben tárgyalásokat folytatott a BIOSz (Biztosító Intézetek Országos Szövetsége) végrehajtó bizottságával aziránt, hogy a biztosító intézetek az életbiztosítási és egyéb díjtartalékaikat bérházak vásárlása helyett új építkezésekbe fektessék, hogy ezáltal az építőiparnak és az azzal összefüggő iparágaknak segítségére legyenek. A BIOSz a minisztériumnak ezt a kívánságát figyelmébe ajánlotta a biztosító társaságoknak.

Ez a hír jelent meg a napokban a fővárosi lapokban. Mi azonban nem elégszünk meg az iparügyi minisztérium kívánságával, sem pedig a BIOSz ajánlatával. A magyar vidéknek külön kívánsága, még jogos kívánsága az, hogy a biztosítók ezeket a tőkekonzerváló akciókat vidékre is terjesszék ki.

A vidéket, így Nyiregyházát is, valósággal ellepték a biztosító intézetek ügynökségei, amelyek innen és a vármegyéből szivattyuzták ki a rengeteg pénzt a főváros-

ba. Nemcsak az illő viszonyosság szempontjából, hanem racionális közgazdasági szempontból is — az volna a helyes, hogy a biztosító intézetek főlegesen pénzük egy részét itt helyeznék el, itt építkezzenek, itt adjanak munkaalkalmat, kenyeret iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, napszámosnak, itt is fizessenek adót, egyszóval fizessenek valamit azért, amiért a város és vármegye lehetőséget ad nekik nagyarányú üzleti tevékenységük folytatására.

Mi azt hisszük, hogy ha az illetékes körök lépéseket tennének ebben az ügyben, a biztosító intézetek nem zárkoznának el egy-két bérpalota építése elől. A közönségnek is nagyobb bizalma lenne az olyan intézethez, amelynek itt helyben saját palotája van, viszont az illető intézetnek is jó reklám volna ez. Pénzük pedig itt is épen olyan jó befektetés lenne, mint a fővárosban.

Hát csak rajta biztosító uraim, építkezzünk Nyiregyházán.

Még mindig a NEP titkárok akarnak diktálni

A „Szabolcsi Hétfő” legutóbbi számában vitéz szentkatolnai Elek Gábor vármegyei párttitkár és a NEP helyettes elnöke nyilatkozott abban a tekintetben, hogy az elterjedt hírekkel szemben nem lép ki a NEP-ből és nem mond le a párttitkári állásáról, illetve a NEP helyettes elnöki tisztségéről. Nagyon megnyugtatót bennünket ezen kijelentésével, mert már a kétségbeesés határán állottunk, hogy mi lesz velünk, ha ez megtörténik. És vajon nem rendül-e meg országunk egész valójában, ha ilyen rettenetes nagy csapás érné, hogy elveszíti a helyettes elnök párttitkár ur közéleti tevékenységét.

Borzadva gondoltunk arra, hogy lemondásával és kilépésével olyan rettenetes nagy űrt talál hagyni maga után, melyet betölteni senki sem képes majd.

Bár a mi szempontunkból nézve közömbös az, hogy ki a NEP-nek helyettes elnöke és ki a párttitkár, — mert minden reményünk szerint ezek a tisztségek már úgy sem lesznek hosszú életűek, — azonban nem lehet szó nélkül elmenni a nyilatkozatnak ama ré-

sze mellett, amelyben azt mondja a párttitkár ur, hogy nem ért egyet Kozma belügyminiszter urral a szervezkedés kérdésében.

Kell, hogy felfigyeljünk erre a nyilatkozatra, mert úgy látszik, hogy még mindig nem múlt el az az idő, hogy NEP párttitkároknak az ország vezető állásában levő felelős személyek véleményével, vagy viselkedésével ellenkező és kialakult véleményük lehet.

Ezúton hívjuk fel Kozma Miklós belügyminiszter ur figyelmét arra, hogy igyekezzen a közte és a NEP titkár ur között fennálló ellentétet a szervezkedés kérdésében mielőbb eliminálni, mert félő, hogyha ezt nem teszi meg, még a miniszterségebe is kerülhet.

Mi mindenesetre lélegzetvisszafojtva várjuk, vajjon a belügyminiszter defarálja a párttitkár ur különvéleményének és nem törtenhették meg az, hogy nem fog parirozni és ennek következtében vármegyénk el fogja veszíteni a párttitkár urat és itt marad majd nyakunkon a gond és kétség, hogy vajjon akad-e majd valaki, akire az így felszabaduló vasúti szabad

jegyet és tekintélyes összegű párttitkári átalányt rá lehet majd tuk málni.

Tartózkodó kínálat és élénk kereslet mellett zajlott le a hétfői országos állatvásár

Ismét drágult a buza, rozs, zab és csöves tengeri

Az október 19-iki országos állatvásárt szép időben tartották meg, ami szinte szokatlanul mondható Nyiregyházán. A kínálat mindazáltal tartózkodó volt, és aránylag kevés állatot hajtottak fel, míg a kereslet annál élénkebb volt, s így az árak újból emelkedtek, különösen a szopós borju. Ennek megfelelően a hentesek is emelték a husárait. A vásárfelügyelőség adatai a következők:

Felhajtottak összesen 56 q szarvasmarhák, 490 lovat, 898 sertést és 200 juhot. Részletezve: 205 tehenet, 24 ökröt, 110 tinót, 12 bikát, 4 bivalyt, 130 üszőt, 84 borjut, 4 kecskét, 21 nehéz sertést, 452 süldőt és 395 malacot. A felhajtott állatoknak 50 százaléka cserélt gazdát.

A kialakult árak a következők (I., II. és III. oszt. minőség szerint): ökröz hizott tarka 70—60—50 fillér, tehén hizott tarka 70—60—50, nővendék hizott tarka 70—60—50, ökröz hizott magyar 65—60—40, tehén hizott magyar 50—45—40, szopós borju 105—80—70, ökröz sovány, beállítani való 50—45—40, ökröz igás 70—65—55 fillér, élősúlyban kg-kint, igás 4—8 éves melegváru 50—300—200 pengő, kocsi 600—40—200, csikó 1—2 éves 250—200—160, vágó 200—150—90 pengő darabonként.

Mangalica hizott öreg, szedett 200 kg felül 85—90 fillér, 150 kg felül 95—90 fillér, mangalica fiatal 100—150 kg, 105—100, 75—90 kg 90—80, süldő beállítási való átvészelt uradalmi 163—100, szedett 80—70, angol hussertés fiatal levágásra 70—120 kg 85—80, sonkasüldő 60—75 kg 90—70, juh hizott 40 fillér kg-kint élősúlyban.

Husárok: marhahus 140—120, borjuhus 220—180, sertéshus 180—160, juhhus 100—92, zsir 180, szalonna szórt 160 fillér kg-kint.

A szerdai terménypiac árai: buza 16.20, rozs 13.50, csöves tengeri 6.50, szemes tengeri sznított 11.50, árpa 12.50, zab 14.50, napraforgó 13.50, fehérbab 16.00, fűribab gömbölyű 20.00—21.00, fűribab hosszú 18.00, tarka bab 18.50, csillagfűrt 7.50, tavalyi tengeri 13.50 (nem kapkótó), köles 9.00 P. mázsánként.

Terjeszd a „TISZÁNTUL”-t!

Dr. Póka Pivny Béla látogatása a tiszalöki kerületben

Hosszu esőzés után napsütéses őszi délután érkezett meg a kerületbe dr. Póka Pivny Béla köztisztviselő, rajongásig szeretett volt képviselő jelöltünk, a Magyar Revíziós Liga önzetlenül harcoló, itthon és külföldön sok sikert elért harcosa.

Csak 10 napra jött haza angliai tartózkodásából és ezen tíz napból is szakított pár napot arra, hogy egy évi külföldi tartózkodás után mielőtt a kötelesség úrra elszólítaná őt, ellátogasson azokhoz az emberekhez, akik az elmúlt választás alkalmával mindenféle terror ellenére is hűséges maradt hozzá és az eszméhez. Nincs szükség arra, hogy Póka Pivny Béla

nevét külön kiemeljük, mert mindenki, aki él és olvas szemmel kísérhette, azt az önfeláldozó munkát, amelynek eredménye az, hogy a nagy Anglia oly rokonszenyvel viseltetik az utóbbi időben irántunk és nem idegenkedik a revíziótól. Joggal mondhatjuk, hogy ebben nagy része van az ő külföldi munkásságának.

Ennek ellenére a kerületi NEP élharcosa mindent elkövetnek, hogy nagy munkásságát tiszteletre méltó személyét és értékes munkásságát elhomályosítsák. Szomorú dolog, de igaz, hogy van olyan vezető egyéniség, akinek hivatásánál fogva bibliával a kezében a népet szeretetre, igazságra s felebaráti megbecsülésre kellene tanítani, de mert a NEP-nek élharcosa, elvakultságában elragadtatja magát hívei előtt, képes volt jeleltük nagy értékű külföldi munkásságát kétségbevonni és értékes írói munkásságát kisebbiteni. Papi ember létére el akarja fordítani a legteljesebb valóságot. Az ilyen lelkipásztor elvárhatja-e a néptől a megbecsülést és szeretetet és hihet-e az ilyen embernek a nép?

A gyűlést ilalom következtében gyűlést tartani nem lehetett és így csak látogatásaira kísérttem el szeretett volt képviselőjelöltünket. Bármerre mentünk, utunk mindenfelé a szomorúsághoz vezetett. Tiszaeszlárra megérkezve rongvos meztlábás gyerekek vettek bennünket körül. Felsírt az embernek a lelke, látva volt jelöltünk arcán a megdöbbenést a nyomorúság láttán. Mit érezhetett ez az igaz

ember látva a sok beteg, rongyos gyermeket, az égbekiáltó nyomort akkor, mikor a külföldi jólét után ezt meglátta s csodálkozhatunk e azon, hogy milyen körülmények között oly sok zsenge élet pusztul el tudóvészben.

Hallok állandóan egészségvédelmi előadásokat tisztaságról, egészséges lakásról de hogy ezeken a szerencsétlen gyermekeken segítene valaki, azt nem tapasztalom. Megrendülve hallottuk egyik párthívtől, hogy nagyon sok gyerek az iskolában ebédre csak egy falat barnakenyeret, vagy pedig még rá gondolni is rettenetes, egy szelet cukorrépát eszik, hogy éhségét csillapítsa. Panasz mindenfelé és elkecserevés „Sok az adó! Nem bírjuk fizetni. Lefoglalják a munkásoknak családját fenntartásához szükséges terményét. Mi

lesz velünk? Változik már ez a rendszer? Mit várhatunk a jövőtől. Meghallja-e a miniszterelnök ur jalkiáltásunkat?” Ilyen és ehhez hasonló tetsiré jalkiáltások fogadnak bennünket szüntelen bármerre megyünk.

Próbálunk szóval bátorságot önteni a csüggedő lélekbe, bár érezzük, hogy itt a szó már semmit sem segít, egyedül csak egy mindent átfogó nagy szociális érzésként áthatott változás segíthet. El kell jönni annak az időnek, amit az éhező gyermekek és a munkanélküli százezrek imáikba foglalva kérnek: add meg a mi mindennapi kenyérünket!... amit az Uristen meg is ad, de az emberi kapzsiság kiragadja az éhezők szájából...

Gombos István
kiszgazda

Alispánválasztás

Irta: Vertse K. Andor

Három alispánválasztást láttam Szabolcsban. — Az első egyhangú volt, a másodiknál Virányi Sándor győzött négy szavazattal dr. Borbély Sándor fölött, a harmadiknál dr. Borbély Sándor győzött 78 szavazattal dr. Mikecz László fölött.

Amint látható, Borbély Sándor már régi jelöltje az alispáni székeknek, első bukása is felért egy kisebb győzelemmel.

Sokan kételkedtek a sikerben, különösen azok, akik nem ismerték az erőviszonyokat, de a beavattottak mindent tudtak.

Azt mondja Szalánczy Ferenc a közgyűlés megnyitása előtt egy mellettem ülő idős, hallgatag urnak:

— Azt hiszem, nagy győzelme lesz Borbélynak, nyolcvan szótöbbség. — Majd rövid szünet után hozzátette: — De én megelégszem tizzel is.

Miután 78 voit az érvényes szavazattöbbség, 3 szavazat pedig érvénytelen volt, Szalánczy Ferenc egy vegyész mérnök algebrai pontosságával állította fel a választás eredményének horoszkópiját.

Budaházy Mevuyus már vérmesen optimista Borbély-párti, ő 100 as, sőt 120-as szavazattöbbségre számított.

Borbély Sándor dr is lejön a terembe, egy kis diskurálás, kéztölgés nem hátrányos ilyenkor, hátha buzdítás kell a szavazóknak.

Üdvözlöm és sok szerencsét kívánok neki, mire ismert mosolyával felel:

— Nem szerencse kell ide, hanem szavazat!

Igazi reálpolitikai kijelentés.

Pedig Borbély Sándor poétalék. Ügyvédjelölt korában nagy sikert aratott egy Nyiregyházán megjelent verseskötetével. Azóta elhallgatott a muzsája, vagy talán nem hozza nyilvánosságra műveit? Nem tudom.

Annyit azonban tudok, hogy mikor beszélni kezdett, hogy elmondja

főmérnök egyik cigarettát a másik után szívja. Talán bizony izgatott a választás előtt? — Okolicsányi Lajos egészen megfiatalodott, amit őta nem láttam.

Mellettem egy jól megtermett, kövér, rakamazi gazdaember ül. — Beszélgetni kezdünk. Lassan neki-melegszik s amikor valami mondánivalója van, rá-rácsap egyet a vállamra:

— Tetszik tudni — mondja széles mosolyával — elég volt már ebből a nagy dinasztiból. Nincs nekem semmi kifogásom Mikecz László ellen, de hadd jöjjön most már egy másik család. — Én Borbélyra szavazok és fogadom, hogy ő lesz az alispán.

Tettekre szönbizalom és robusztus erő sugárzik belőle. A magyar föld, a svábból magyarrá formálódott törhetetlen erejű paraszt energiája.

A politikai váltógazdaság elméletének legegyszerűbb megnyilvánulása ennek a gazdaembernek a mondása. Lehet, hogy mástól hallotta, lehet, hogy maga találta ki, mindenesetre jellemző.

Lassankint megtelik a terem. — Csak főispáni installációnál van ilyen zsufoltóság, A karzatot a hölgyek teszik színessé. — Egyszerre csak zugó eljenzés tör fel: Thuránszky Pál főispár elegáns alakja vonul be, követve a vármegyei tisztviselőktől.

Azután jön a megnyitóbeszéd, majd a tárgysorozat három pontja, melynek során Virányi Sándor ny. alispánt hosszas eljenzés és taps közepette választják meg a törvényhatósági bizottság örökös tagjává.

Majd Okolicsányi Lajos, Olchváry Pál, Sasi Szabó László, Dessewffy Aurél gróf, Jármly Menyhért, Szalánczy Ferenc vonulnak vissza a főispánnal élőkön a kandidálás megejtésére. Nem sokkal rá, ki is hirdetik a meglepetésszerű eredményt: első helyen Borbély Sándort, második helyen Mikecz Lászlót jelöli a bizottság.

Azért meglepetésszerű, mert Mikecz László 1907, Borbély Sándor 1913 óta vármegyei tisztviselő s a kandidáló bizottságok rendszerint az idősebb jelöltet szokták első helyen ajánlani. Súlyosabb esetekben, ha az esélyek egyenlők, akkor legfeljebb úgy oldják meg a kérdést, hogy mindkét, vagy valamennyi jelöltet első helyen kandidálják s a bizottság mossa kezeit, mint Pontius Pilátus.

Legjobb vacsora

Bőde félle

finom hideg felvágott
száraz kolbász
paprikás szalonna
sonka (prágai módon)
szalámi
virslí
páros debreceni
Laci pecsenye

ÁLLANDÓAN FRISS IZES ÉS OLCÓS!

Főzlet: Debrecen, Csapó u. 8. szám. Fióküzlet: Kossuth u. 57

Egetverő éljenzés tör ki, a Borbély pártiak csak úgy harsognak a diadaltól, csak itt ott hallatszik egy két halkj óvatos „le vele”, de ez nyomtalanul elvész a nagy zsvajban.

Dehát ilyen a választás, ősi, népi formája a kiválóbbak magunk fölé helyezésének. Eljen és le vele, két ellentét markáns kifejezője.

A két jelölt eltűnik, megkezdődik a szavazás, a bizottságok nagy komolyan elfoglalják helyeiket. A nagyteremben Liptay László, Bartha Sándor, Porzolt István, Osgyáni József, Varga Lajos, a kisteremben Szarka Sándor, Nánássy Andor, Juhász Sándor, Sasi Szabó László, Tóth László.

Folyik a szavazás, tárgyalják az eshetőségeket, most már nincs izgalom. Borbély győzelme biztos, most már csak arra megy a küzdelem, hogy az arány milyen legyen. Egy óra telik el így, majd 5 perc záridőt tűznek, amelynek letele után befejezik a szavazás eredményét s a gyűjtőládákat elviszik.

A nagyterem megint olyan lesz, mint egy megbolygatott méhkas. — Az elébb még félig üres volt, most újból zsufoltan zajlik zsvibong. Lasankint megint eltelik egy félóra, a főispán kihirdeti az eredményt, éljenzés és üdvözlés, azután az új alispán elmondja programbeszédét.

Most olyan dolog történik, amilyent még nem láttam. — csak az amerikai elnökválasztásokról szóló riportokban olvastam: a bizottsági tagok kettős sorba álltak és úgy járultak az új alispán elé egy-egy üdvözlő kézfogásra.

Ilyen volt a szabolcsi alispánválasztás 1936 ban.

Kötelezővé akarják tenni a dohány jégbiztosítását

A napokban tárgyalta az OMGE bizottsága azt a tervezetet, amelyet a dohányjövődék készített a négy holdon felüli dohányültetvények 5 százalékos biztosítási díj mellett leendő kötelező jégbiztosításáról. A tervezet részleteit külön bizottság fogja megtárgyalni. A pénzügyminiszter egyébként elutasította az OMGE azon kérését, hogy a dohánybevételek árakat oly módon szabályozza, hogy a termelés jövedelmezősége biztosítva legyen. Az OMGE most újabb felterjesztéssel akarja a miniszter figyelmét felhívni a dohánytermelők sérelmeire.

TISZÁNTUL

szerkesztősége és kiadóhivatala:
DEBRECEN, PIAC UCCA 77. SZÁM
NYIREGYHÁZA, KÖRTE UCCA 5. SZ.

Előfizetési ár: Egy évre 6.— pengő

Felelős kiadó: HEGYMEGI KISS PÁL

Főszerkesztő: TAHY ENDRE dr

Főszerkesztő helyettes: Dr. BIRÓ JÓZSEF

Felelős szerkesztő: CSABA ISTVÁN

Főmunkatársak: Dr. Görgey Márton,

Dr. Hegymegi Kiss Pál, Vásáry József

Szerkesztő: Maizner János

DEUTSCH KÖNYVNYOMDA NYOMÁSA

DEBRECEN, PIAC UCCA 77. SZÁM

A Tiszántul levelesládája

(Ebben a rovatban minden jogos és kellő bizonyítékkal alátámasztott panaszunk helyet adunk. Az adatok helyességéért a felelősség a beküldőt terheli)

A Nyiregyházi Gazdaszövetség és a NEP pártiroda

Tekintetes Szerkesztőség!

A vasárnapi ünnepeken, amelyen a Nyiregyházi Gazdaszövetség lobogóját felavatták, jelen voltam s ebből az alkalomból megfordultam a szövetség székházában is, amelynek bejáratánál szemembe ötlött egy tábla a következő felirattal:

A „NEP”-párt hivatalos helyisége

Megdörzsöltem a szememet, vajjon jól látok e, mert tudtommal a Gazdaszövetség eddig nem foglalkozott politikával, csupán tagjainak érdekképviseletére alakult. Aztán meg ha foglalkozna is politikával, egy pártnak mégsem adhatja magát bérbe, mert tudtommal vannak a szövetségnek olyan tagjai is, akik nem tagjai a NEP-nek, sőt nyíltan a kisgazdapártiak tagjai.

Itt valami nincs rendén tekintetes Szerkesztőség, mert az ityesmi

bizonyos önkényre vall, egy kis részleges diktatura csülke látszik ki belőle, mert nem hiszem, hogy mielőtt kitétek volna a táblát, a szövetség kisgazdapárti tagjait megkérdezték volna s ha igen, akkor azok beleegyeztek volna a székháznak ilyen módon való kisajátításába.

És ha nem vagyunk indiszkrétek tekintetes Szerkesztőség, mit fizet a NEP ezért a helyiségért? — Mert ugyebár az volna a rendes, alkotmányos dolog, hogy aki bérel, fizessen. Vagy talán a diktatúrával nem fér össze az alkotmányos fizetés? — Csak úgy Isten nevében bérlük?

Pedig azt hisszük, ráférne a szövetségre egy kis költség! Hát csak elő azzal a számadással, amelyből kifizetik a busás lakbér.

Mert, ha nincs lakbér, nincs hivatalos helyiség!

Tisztelettel
Egy kisgazdapárti gazda

Bácsbodrog vármegyét kivéve Szabolcsban legrosszabb a névmagyarosítás statisztikája

Tekintetes Szerkesztőség!

Most jelent meg a névmagyarosítási mozgalom hivatalos statisztikája, amely szomorú fényt vet a szabócsi közönségre, mert nálunk sikerült az országban legrosszabbul a magyarosító akció, kivéve az egyetlen Bácsbodrog vármegyét.

Keressük meg az okát ennek a szomorú jelenségnek, hátha nem is a közönyösség, vagy a nemzeti érzület hiánya, hanem egyéb, természetesen a szegénység.

Én azt hiszem, itt van a kutya eltemetve. Ugyanis a névmagyarosítás — azt a jelentéktelen kedvezményt kivéve, amit látszólag nyújt — még most is pénzbe kerül. Márpedig ilyen országos akciót indítani, s azt ilyen garasos követelésekkel megnehezíteni, — egyenértékű a kudarccal.

Mint ahogy meg is bukott a mozgalom születése pillanatában, mielőst pénzt kértek érte. Mert a szegény embernek még azt a

pár pengőt is nehéz előteremteni, amibe most a névmagyarosítás kerül. Magam is érdeklődtem iránta, de visszaríadtam a költségtől.

Ezt a mozgalmat nagy propagandával és teljesen ingyen kellett volna megcsinálni, még pedig „zofort” tempóban. Nem pedig 3-4 évig pihentetni a kérvényt a belügyminisztériumban, mint ahogyan egyesek kérvényeinek sorsáról biztos tudomásunk van. Ha megszaporodna az anyakönyvi hivatalok munkája, ott vannak a szellemi inségmunkások. De kifogás ne legyen ilyen egyetemes magyar mozgalomnál. Mert hogyan is kiáltották a magyar nemesek a pozsonyi országgyűlésen Mária Teréziának:

— Vitam et sanguinem, sed avenam non! (Életünket és vérünket odaadjuk a hazáért, de zabot azt nem adunk!)

Tisztelettel
Zajác Pál

Vásáry István a költségvetés vitája alatt elhagyta a közgyűlési termet, mert a főispán klotürt alkalmazott

Debrecen város törvényhatósága a hét elején tárgyalta le a város 1937. évi költségvetését. Soha még ilyen szomorú munkát nem látott Debrecen város közgyűlése.

Nem is csodálkozunk azon, hogy amikor a NEP debreceni szalonjának belső terében tárgyalás alá vették ezt a közgyűlési tárgyat, ez a költségvetés az valóságos palo-

taforradalmat okozott. Hosszas kapacitálásra volt szükség, míg végre Debrecen város mamelukjai megígérték, hogy a költségvetést nem fogják nagyon bántani.

Vásáry István dr törvényhatósági bizottsági tag vette elsőnek bírálat alá ezt a szomorú költségvetést és már az általános vita során oda odagyújtogatott a rend-

szer mamelukjainak. Elesen bírálta a hortobágyi csárda bérleti szerződését és kijelentette, hogy ha így folytatják, legközelebb a Hortobágyból csak a délibáb lesz Debrecen városáé. Az általános vita során már kijelentette, hogy a pótdadót könnyen leszállíthatnák 70 százalékra és a villamos áram árát is jelentősen le lehetne szállítani.

Fényes Jenő dr az általános vita során kifogásolta a luxus kiadásokat.

Steinfeld István azt fejtegette, hogy szeretné tudni, hogy Vásáry István a részletes tárgyaláskor mit hoz fel?

A részletes tárgyalás során azonban a főispán klotürt alkalmazott és így Vásáry István nem fejthette ki további érveléseit és nem tarthatta fel azokat az adatokat, melyeknek felhasználásával a pótdadó kevesebb lehetne.

A költségvetést ezután könnyű szerrel megszavazták.

A „MAI NAP”

népszerű és olcsó regényei

A „MAI NAP” c. fővárosi napilap hetenként 10 filléres árban kisregényeket ad ki csinos füzetben. A legújabb száma ennek a pompás kis regénysorozatnak: „Dráma az Óceánon”, amely egy páratlanul izgalmas és érdekes történet. A Mai Nap kis regényei igen nagy kedveltségnek örvendenek. A regénysorozat előfizetési ára egy évre 5 P, fél évre 2.50 P., a Mai Mappal együtt egy óra 1.60 P, negyedévre 4.80 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. Vilmos császár ut 34

A Besseney-téri rendetlen piac és közúti forgalom halálos szerencsétlenséget okozott

Nyiregyháza közvéleménye már évek óta sürgeti a Besseney-téri piac- és közúti forgalom végleges rendezését és mindenki előre látta, ami szombaton történt, de a hivatalos körök nem látták szükségét a piac kérdés megoldásának és az ilyen irányú kéréselmeket és indítványokat elutasították.

Évekkel ezelőtt volt Paksy kir. ügyésznek egy életrevaló indítványa a városi képviselőtestületben: a Besseney téren keresztüljáró kocsit utat a piac tartására zárják le és a kocsiforgalmat erre az időre terelik a Jókai ucca és a vármegyeháza felé. Ugyebár egyszerű lett volna? De a képviselőtestület nagy szótöbbséggel leszávozta. Hogy miért, ki tudja?

Azután van egy képviselőtestületi határozat, amely a tér déli oldalán levő bérkocsi-standot elhelyezi s ide tenni a park keleti oldalán levő kenyér és gyümölcs-piacot. Ezt nem hajtotta végre, Hogy miért ki tudja?

Most aztán szombaton délben halálra gázolt a kisvasut tolató (?) tehervonata egy szegény napszámosasszonyt. A rettenetesen zsúfolt forgalmában s nyilván a kellő vasúti óvintézkedések hiánya miatt (majd a bíróság fogja megállapítani) nem vette észre a lassu szerelvényt, amely elkapta és maga alá gyűrte. Ki a felelős a halálért, ki tudja?

De szerintünk felelős mindenki, akinek a mulasztásából a Besseney-téri piac és közúti forgalom még mindeztől rendetlen.